

TARTALOM:

LV. évfolyam. — Szabó Imre: Lelki arc-
vonal. — Istók Miklós: Imádság. — Csor-
ba Géza: Bibliamagyarázat. — Balogh
Dániel: Október 6. — Sörös Béla, Ta-
medly Mihály. — A pataki diákok mun-
katerve az 1939–40. évre. — Csóry Ist-
ván: Novák Sándor. Szabó Imre: Regő-
lés. — Mártha Kelemen: Sűgovica. —
Bory Zsolt, Berky Miklós, Kóródy La-
jos: Versek. — Sz. I.: Könyvismertetés.
Berecz Árpád: Illusztrációk. — Hírek.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Megjelenik július és augusztus kivételével minden hónap 15.-én.
Előfizetési ára: Egy évre 3 P, félévre 1:50 P. Egyes szám ára 50 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak, Főiskola.

LV. ÉVFOLYAM.

Köszöntjük elinduláskor az olvasót. Dobogó szívvel állunk meg egy pillanatra, s nézünk vissza — tényleg már 55 éve, hogy Rácz Lajos és társai kiadták az első Ifjúsági Közlönyt s mi már az LV.-et adjuk ki.

Kérjük az olvasót, fogadja szeretettel lapunkat. A magunk lelkéből adunk egy darabot benne. Problémáink nem lehetnek idegenek ő előtt sem. Azt szeretnénk adni benne, ami a legbensőnk. Hitünk bizonyágát, tudásunk javát, lelkesedésünket, vágyainkat, álmainkat.

Kérünk minden pataki diákot, ne csak olvassa a lapot, hanem írjon is bele. Nem keveseké ez a lap, hanem minden pataki diáké. Azé is, aki már nincs itt az Alma Mater kebelén. Kritikánkat is a felelőség kísérje. Következő számainkban: „Ötletek, tervek“ cím alatt rovatot nyitunk. Kérünk és szívesen látunk minden elgondolást, utasítást, ami úgy a közlönyre, mint felvetendő problémákra — mint általában egész életünkre vonatkoznak.

A LV. évfolyamot is a szép munka reményében indítjuk el.

Főszerkesztő.

A Sárospataki Ifjúsági Közlöny munkatársai:

Főszerkesztő:
Szabó Imre.

Felelős szerkesztő:
Vályi József.

Munkatársak:

Bertalan Imre és Csöri István IV. é. theol., Csorba László III. é. th., Demeter Gyula II. é. th., Bory Zsolt I. é. theológus. Tóth Dezső és Mártha Kelemen V. é. tan. képz. Pataki Sándor és ifj. Horváth István VIII. o. gimn.

Hírvonatvezető: Berecz Árpád III. é. th.

Kiadóhivatali főnök: Csorba Géza IV. é. th.

„Ki a magyar?”

A magyarság nem test, nem vér, hanem a lélek kérdése. Azért, ha valaki törzsökös magyarnak vallja magát, de csak magyarkodik, nem magyarabb, mint a lélekben is teljesen magyarrá lett idegen eredetű magyar. A forradalom, a kommunizmus megmutatta, hogy törzsökösnek tartott magyarok közé is kerültek nemzetietlen, magyartalan magatartást tanusító egyének, ahogy ma is vannak idegen eszmékért lelkesedő törzsökös magyarok, akiket már nem a magyar lélek kormányoz.“

Gyórfy István: A néphagyomány és a nemzeti művelődés.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Főszerkesztő:

SZABÓ IMRE

1939. szept. — október hó.

Felelős szerkesztő:

VÁLYI JÓZSEF

Lelki arcvonal.

Minden harc csak akkor lehet eredményes, ha egységesen, tervszerűen folyik. Így van ez a harcnak abban a fajtájában is, amit a lélek, a szellem vonalában kell megvívunk. Senkise árátsa magát, hogy ma békében élünk, s nyugodtan heverhet, biztos a jövő. Ugy a nemzeti létbe beállított egyén, mint az örökkévalóságba beállított lélek érzi a nagy feszültségeket.

Hitünk és meggyőződésünk az, hogy jelenleg nincs a magyarságnak, de a magyarságban is különösen az ifjúságnak sürgetőbb és szükségesebb feladata, mint az egységes arcvonalnak a megteremtése. Ez pedig csak lelki és szellemi lehet.

Még szilárdabb meggyőződésünk az, hogy harcvonalunk két bázisa: az evangélium és magyar falu. A kettőt összekötő arcvonalban van jövőnk, elhanyagolásában halálunk.

Ezzel a gondolattal kezdünk neki Sárospatakon az 1939—40. év munkájának. Ha volt kereső ifjúság — mi az vagyunk: keressük a békeséget, a tudást, a munkát és a jövőt. A felelősség mint tűz égeti testünk, lelkünk. Krisztus és a nemzet: várják minden erőnket, akarásunkat.

A guerilla harc sohasem elégséges. Nincs átütő ereje. Ma senki sem vonhatja ki magát, mert épenúgy hazaáruló — mint a rémhírterjesztő. Életünk, imádságunk — anyagi és szellemi javaink mind szeretnének belevetni a harcba. Követelni sokat magunktól és másoktól. Nem vagyunk a magunkéi — s ha küzdeni akarunk, az Krisztusért és a nemzetért történjék.

Nekünk terveink vannak — de Istennél van a hatalom — az ő nevében indulunk el. Glória in Excelsis.

SZABÓ IMRE
IV. é. th.

IMÁDSÁG.

Felséges Istenünk!

Aldunk Téged, hogy a szülei házból összegyűjtöttél minket és elindítottál a munkára. Téged dicsér itt minden, az iskola órára hívó csengője, diák néped zaja és kacagása, az este csendjében felharsanó zsoltáros ének.

Aldunk Téged, hogy békén vívhatjuk a munka nemes harcát, hogy iskolánk falai épségben állanak s e falak között naponként hangozhat mindannyiunkhoz a Te üzeneted.

Most egy új kezdés pillanatában ismét csak a Te áldásodat kérjük. A Te oltalmazdába ajánljuk Közlönyünket. Te vezessed tollforgató kezünket, Te ragyogd be szereteteddel lelkünk virágait, hogy ifjú életünk tiszta tükre lehessen ez a diákújság.

Kérünk áldd meg olvasóink táborát, hogy megláthassák a Te munkádat mi közöttünk és együtt mondhassunk dicséretet Tenéked, aki meg akarsz váltani mindnyájunkat az Ur Jézus Krisztus által. Amen.

*Istók Miklós.
IV. é. theologus.*

Bibliamagyarázat.

Máté: 4:8–10. Ismét vivé Jézust az ördög egy igen magas hegyre és megmutatá néki a világ minden országát és azok dicsőségét.

És mondá néki: Mindezeket néked adom, ha leborulva imádsz engem.

Ekkor mondá néki Jézus: Eredj el Sátán, mert meg van írva: Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak néki szolgálj.

A harmadik kísértésről szól Igénk. Ismét vitte Jézust az ördög. Az ördög, a kísértő nem nyugszik bele a leverettetésbe. Ismét támad. Kitartást tanulhatunk tőle. Olyan kitartóan tudjunk mi küzdeni ellene, ahogyan ismét és ismét támad ő ellenünk. Rossz tulajdonságaink ellen ismét és ismét vegyük fel a harcot.

Egy igen magas hegyre vitte Jézust az ördög és megmutatá néki a világ minden országát és azok dicsőségét. A hegyről messze látunk és kibontakozik előttünk egy-egy vidék szépsége. Ravasz az ördög. Nem a bajt, a szenvedést. a nyomort mutatja meg, amit okoz az emberek közt, az emberi szívekben, de megmutatja a világ szépségét és dicsőségét, amit Isten teremtett.

Sőt nemcsak megmutatja, hanem ígér is. Ezt mondja: mindezeket néked adom. Nagyságot, dicsőséget, gazdagságot ígér az ördög. Minden ember szeretné ezek közül valamelyiket. Az Ige két utat mutat. Az egyiket a Sátán ajánlja, a másikat Jézus. A feltétel hasonló. A Sátán is azt kívánja: leborulva imádj engem. Jézus ezt mondja: Az Urat a te Istenedet imádd és csak néki szolgálj. A Sátán ajánlata igen ügyes. Előbb felsorolja mi mindent ígér. A világ minden országát és azok dicsőségét. Csak mellékesen teszi hozzá, ezért azt kívánja, lebo-

ruľva imádjuk őt. Elvakítja a szeműnket, hogy kivánságát teljesítsük. Műnket, embereket megszédít a fényes ígélet. Nem vesszük észre, hogy aki oly szépet ígér, elpusztítja az egész életűnket. Talán még ezt is gondoljuk : nem olyan nagy dolog az, egy kicsit leborulva imádni az őrdögöt, egy kicsit rosszat cselekedni, hisz cserébe a világ minden országát és azok dicsőséget kapjuk. Látszólag keveset kíván az őrdög és mégis mindent kíván. Akit imádom annak teljesen a birtokában vagyok. Imádni csak Istent lehet és csak Istent szabad. Az ötödik parancs is ezt mondja : „Tiszteld atyádat és anyádat.“ Szűleűnket, embertársainkat, hitvesűnket szeretni, tisztelni kell, imágni csak Istent szabad, mert mindnyájan az ővé vagyunk. A Sátán Isten megtagadását kívánja. Cserébe olyat ígér, ami nem az ővé. „Az Uré a föld, annak teljessége, a föld kerekssége, annak lakosai.“ Amit a Sátán ígér : a világ minden országa és azok dicsősége is az Uré, az Istené. Becsapja a Sátán az embert és mi csak későn vesszük ezt észre.

Jézus rögtőn látja a ravasszágot és a Biblia szavával felel : az Urat, a te Istenedet imádd és csak néki szolgálj.

Ez a másik, az Istennek tetsző út.

Isten nem ígér semmit, mégis, magától értetődik : Ő mindent megadhat, mert az ővé minden.

Isten imádása és szolgálása, ez az igazi nagyság.

Könnyebbnek látszik a Sátán ajánlata, de hiábavaló az. Az Isten által kívánt út nehez, de szép és eredményes.

Kívánni, törekedni kell mindenkinek, hogy minél nagyobb, minél derekabb tagja legyen közösségűnknek, egyházűnknek, hazánknak, de, az út csak ez lehet : az Urat, a te Istenedet imádd és csak néki szolgálj.

Az Urat, az Istent imádni és szolgálni ez maga a legnagyobb gazdagság, a legnagyobb dicsőség. Lehetek szegény, érhet sok szenvedés, lehet, hogy igen kevesen tudják a nevemet is, mégis, ha megadatik, hogy az Urat, az Istent imádom és csak néki szolgállok, akkor minden az enyém.

A Sátán ismételt kísértései közt ezen az úton csak Jézus Krisztus által állhatunk meg, aki mindenkor legyőzte a kísértést. *Csorba Géza IV. é. hli.*

Október 6.

Magyar testvéreim !

Ha figyelmesen végigkísérjük nemzetűnk történelmét, az elműt nagy események legtöbbször fájdalomról, tragédiáról, vereségről számolnak be.

Nem azért jöttűnk most ide, hogy szép szavakat mondjunk, hanem azt szeretnénk, ha minden magyar ember kiemelkedne a mindennapi élet fásult közönyéből és megrendítően meglátná azt, hogy az első október 6-ának tragikus folytatója éppen ő, aki itt él ebben az országban, akit sokszor kétely, kiábrándultság, lemondás és újra lelkesedés kalauzol ezen a földön.

Szabadságért küzdött külső ellenség ellen a magyar 1848—49-ben, s most is szabadságot akar. Döntő módon azonban azt nem veszi észre, hogy a fegy-

* Ünnepi beszéd 1939 október 6-án, Kazinczy Lajos, 1849. október 25-én kivégzett magyar honvédtábornok szobránál.

ver a szabadságnak csak másodlagos eszköze. A szent szabadságnak sziklaalapokat az eszme ad, mely a lélek műhelyében pusztíthatatlan acélból kovácsolódik össze. Egy királyi fenségben trónoló tiszta cél, melyet nem elég félig, vagy homályosan látni. Nem elég bízva és ugyanakkor kételkedve elindulni, nem lehet lélekmegosztást végezni, mert akkor az erős kar lehanyatlik, a fegyverek elnémulnak és máris bekövetkezik a vereség.

Mintha minden magyar sorstragédia ezen a ponton következett volna be. Két lélekkel bujdokolt e hazában legtöbbször a magyar és mivel a döntő pillanatban egységesen nem tudott fellépni, elveszett. Hiába volt 1849. október 6-án nagy hősöknek óriási erőfelszítése, titáni küzdelme, az ő vérük nem lett tanító a jövő nemzedék számára, arra, hogy egy szenvedélyben forrjanak eggyé a lelkek. Tovább emésztődött a magyar hiábavaló küzdelmekben. Mi vagy megöltük az igaz prófétákat, vagy nem hallgattunk rájuk. Még most sincs új értelme a magyar igéknek, még most is a régi magyar élet folydogál.

Nem tudjuk eléggé megbecsülni az *érettünk* meghalt hősöket sem. Vádol Kazinczy Lajosnak, a 14. honvédtábornoknak véres emlékezette, aki nem október 6-án, hanem október 25-én lett éppen olyan hős, mint a többi, de akinek a haza az aradi 13 emlékművén gyáva babonaságból nem adott helyet.

Igen, mert mi inkább támaszkodtunk a vak sorsra mint az Úr Istenre, és nem hallottuk meg a kivégzés helyén álló 29 éves Kazinczy Lajosnak utolsó tanító szavait: „Isten! ne hagyd el szerencsétlen hazámat.“

Mi, Sárospatakon, a magyar hit erős várának karjaiban, áldozatos szeretetből és, mint volt pataki diáknak, kegyeletes emlékezésből állított Kazinczy Lajos szobránál állva érezzük ezt a nagy szerencsétlenséget és szeretnénk beleharsogni most minden magyar szívbe, hogy bizony szerencsétlenek, szájalomra méltók vagyunk, de azért, mert Isten mellől távoztunk el. Hiába is lesz addig tengernyi könny, kiontott vér, hiábavaló tusában lehanyatló élet, amíg e nemzet minden fiának, minden küzdelmében nem Isten lesz a megingathatatlan fundamentuma.

Magyar Testvéreim!

Magyar tragédiára, magyar hősökre emlékezve mulhatatlanul szükséges látni azt, hogy én is e tragédiának vagyok egyik szereplője, melyből csak úgy lehet szabadulni, ha megismerjük félreismerhetetlenül a mult kisérteties intését, ha egy, szent akarattal, testvéri szeretettel fogunk össze, és a legyőzhetetlen vezérrel, Istennel indulunk harcba.

A feleletet meg kell erre adnunk egyenként, mert szörnyű szankció fűződik hozzá. Isten nemcsak a kegyelemnek, de a büntetésnek Ura is. Nem lehet e feleletet elodázni, mert a sír mind mélyebbre ásódik, és mind sötétebb lesz az ég. Itt *tenni kell*, nem beszélni. Áldozatos cselekedetre van szükség, egész életre, mely jutalmat, elismerést nem várva, nézi és valósítja meg a célt.

Magyar Testvéreim!

Immár az út világos. Neked hőssé kell lenned, hogy győzzön e nemzet hite, mely elbukhat száz csatában, de a mártírok véréből ismét erőteljesen és hatalmasan megint kisarjad. Te vigyázz arra, hogy legyen mártír vér és mártír sors, mert akkor megtetted kötelességedet: e nemzet él és élni fog!

Balogh Dániel
IV. é. hh.

SÖRÖS BÉLA

A Felvidék dunáninenni egyházkerületének püspöke visszaadta lelkét Teremtőjének. Hosszú munkássága alatt a magyar egyháznak és a magyarságnak szolgált. Fáradhatatlan ember volt, aki egyszerre a losonci gyülekezet lelkipásztora, a református theologia igazgatója, az egyházkerület püspöke, a felsőház tagja volt, mindenütt dolgozott és munkája nyomán áldás fakadt. Halála csak egy munkás élet beteljesedése volt. Vágya valóra vált, szabad földben nyugszik, melyért odaáldozta életét. Nem sirunk, hogy Isten hazahívta, hanem hálát adunk Istennek, hogy adta nekünk, hogy közöttünk, értünk dolgozott.

Papp Zoltán IV. é. theol.

DR. TAMEDLY MIHÁLY

Megrendüléssel vettük a hírt, hogy október 12-én este Kassán váratlanul elhunyt, ki csak ismerte, megbecsüléssel és tisztelettel emlékezik róla. Egyszerű, nemes intelligenciája, finom, szerető lelke, okos belátása, széles perspektívája mind részei az ő nagy és tiszta egyéniségének. Iskolánk ifjúsága több éve sokszor látta őt falaink között. Tisztelet és szeretet vette itt is körül s halálában mi is vesztesnek érezzük magunkat. Elment a pataki Főiskola tanári és ifjúsági képviselője leróni a kegyeletet a nemes halott előtt. A kórus gyászénekei szíveink érzéseit fejezték ki. Életéből Isten nekünk is adott értékeket, a mi halottnkat is gyászoljuk benne.

Pataki diákok.

A pataki diákok munkaterve az 1939—40. évre.

Isten segítségével új évek indulunk. Új tervek, új erők löknek előre. A régi munkákat továbbvinni és mélyíteni akarjuk, s ugyanakkor az új problémáknak megfelelően újakat kezdünk. Lássuk sorban:

1. **Theológián.** „a) Egyletünkben a közösség belső épülését munkáljuk. Imaközösségeket szervezünk. Tudományos haladásunkat előadásokkal, vendégelőadók hívásával akarjuk elősegíteni. b) Közelebb akarunk kerülni a többi pataki diákhoz. Bibliakörök, S. D. G., diakistentiszteletek, beteglátogatás a tervünk. c) Szeretnénk többet találkozni Sárospatak családjával, megérett szeretetükben és az imádságban találkozni velük. d) Igyekszünk most is elmenni azokra a területekre, hol az aratnivaló sok, de a munkás kevés. Gondozatlan felvidéki gyülekezetek, tanya és szóránymisszió, falukutató, cserkész-regős munka vár bennünket ebben az évben. e) Rokon egyetemek, főiskolák, egyesületekkel való kapcsolatainkat is szorosabbra akarjuk fűzni.

Nem törjük fejünket a nehézségeken, hanem elindulásakor első kérésünk az Istenhez szól, kinek szent nevére akarunk dicséretet hozni minden fáradozásunkkal.“

Balogh Dániel theol. ifjúsági elnök.

2. A tanítóképzőben. Célkitűzések a „Comenius“ önképzőkörben: „A nagy világformáló események új célokat és megvalósításokat állítottak eléink. Új munkaterek nyíltak. Célunk az önképzőköri önkéntes élet fellendítése. Nem a szavakban, hanem a vállvetett öntudatos munkában akarunk megmozdulni ez évben. Belsőbb kapcsolatot szeretnénk teremteni Sárospatak közönségével — díszgyűlések rendezése által. Ápolni és fejleszteni akarunk mindent ami magyar, nemzeti multunkkal és jelenünkkel összefüggő.

Megalakult a liceumi önképzőkör is. Céljaik ugyanezek. Gyűléseket mindkét csoportban kélfeltenként tartunk.“

Mártha Kelemen ifjúsági főtktár.

3. A gimnázium egyesületeiben. a) „Erdélyi János önképzőkör.“ Munkáját az előző évek medrében folytatja. Új művészeti szakosztályt is alakítottunk. A tavalyi terméketlen bíráló szellemet elsősorban meg akarjuk változtatni. Az önképzőkör értékes része legyen a diák életének. Intelligens és komoly középosztály nevelésének az elősegítése a célunk. Műsorainkat gazdagítani akarjuk különösen az aktuális problémákat tárgyaló előadásokkal.

b) „*I. Rákóczi György Egyesület*“ célja erősíteni, munkálni a vallásos nevelést, hogy a hit zászlója alatt indulhassunk el azzal a célkitűzéssel, hogy vívni fogjuk Isten ügyének harcát a tiszta evangéliumi hittel, a szeretet áldozatos erejével az egyház és haza jobb jövőjének ápolására — mondotta az ifjúsági elnök. Gyűléseinket ebben a jegyben akarjuk ez évben is folytatni.

c) „*Rákóczi Sportkör.*“ Kiegészítője akar lenni a másik két egyesületnek. „*Mens sana in corpore sano*“. Sportszerű versenyeket fogunk rendezni, s pedig minél többet, hogy a gimnáziumi sportélet tavalyi fellendülését komolyan tovább vihessük. Szertárunk felszerelése jó, edzéseinket a Kossuth-kertben, vagy a tornaterén és tornateremben tartjuk.

In nomine Dei.

Pataky Sándor VIII. o. t. ifj. elnök.

Novák Sándor.

Salve Magister discipuli te salutant.

A magister: Novák Sándor, discipuli: mi vagyunk, öreg és ifjú pataki diákok, kik csak tanítványai voltunk. Üdvözljük őt mi is, midőn kérhez kapja a Kormányzó úr elismerését, melyben nevelői és költői munkássága elismeréséül tanügyi főtanácsossá nevezte ki.

Sokan nem lehettek ott szeptember 29-én, mikor Farkas István püspök úr jelenlétében átvette a legfőbb elismerést. Mi nem üdvözölhattük Janka Károly gondnok úrral, Brozorád Kornél főbíró úrral és Tárczy Árpád közigazgató úrral — most azonban köszöntjük őt minden pataki diák nevében, kihez valaha csak köze volt.

Szerettük és szeretjük őt. Becsületbeli ügyünké tette az irodalom tanítását. Lelkesedéssel vezetett be a magasabb tudományokba. Nemes tapasztalatait figyelő szemmel hallgattuk, hogy mit jelent neki a nagy háború óta a XC. zsolttár. Nagy volt mint tanár, mint igazgató, mint költő — s még búcsúzásban is: mikor az üdvözlésekre válaszolva így szólt: Nem vártam a kiténtetést, úgy jött ma-

gától! Nem is tekintem magaménak, hanem a főiskoláénak.

Pataki Alma Mater! Adjon az Ur neked sok ilyen tanárt. Édes hazánk: sok ilyen kuruc magyart. „Nagymajtényi sikon“ — drága magyarja: Isten áldjon meg! Isten áldjon meg!

Csőry István IV. é. h. h.

Regölés.

Egyre átütöbben bebizonyosodik mindenki előtt, hogy a magyar jövő megújulásának a nép a letéteményese. Az igazán magyar értékeket az őrzi ma is. Ezeknek a jövő számára való értékesítése és átmentése minden magyarnak kötelessége és feladata. A sárospataki Főiskola a maga misszióját és szolgálatát gyökeresen ebben kapta és találja meg ma is

A „szegények iskolájában“ a sokféle faluszolgálatában álló törekvés között egyik legizmosabb a teológus öregcserkészek regősmunkája. Évek óta sokhelyt és sokféle módon felvetődött a regölés gondolata. Patakon szinte kezdettől fogva probléma és célkitűzés volt. Már mintegy 10 éves munkás múltra tekint vissza. Eddig talán azért nem hallatta hangját ez a munka, mert maguk, — a munkásai sem rögzítettük a magunk számára: mi a regölés lényege — mi a regölés maga. Az elmúlt év nagyszámú (kb. 100) szolgálatai azután eléggé tisztázták előttünk: melyik a regölés legalkalmasabb és legjobb formája.

Két problémája van: 1. a forma, 2. a tartalom kérdése.

1. *A regölés formája*: A regős csoport 4—5 emberből áll. Egy énekkvartettet, egy kis zenekart képviselnek. A csoport tagjai legtöbbször sokoldalú emberek, kik az éneklésen és zenén kívül sok mindenhez értenek. Szaválás, előadás — és elsősorban természetesen igehirdetés — s más alkalmas anyag — állandóan készen áll a tarsolyban. A csoport alkalmas cserkészfelszerelése folytán könnyen mozog, ellátása-elszállásolása nem okoz nagy gondot. Egyik falu a másiktól nincs olyan messze, és szekér is mindig adódik — különösen előadás után. Előadás helye mindig iskola — kulturház — vagy akármilyen nagy terem. Jellegetesen falumunka — s ezért fő követelménye a közvetlenség — nem produkció, hanem szolgálat akar lenni.

2. *A regölés tartalma*: A regős szolgálat két részből áll: egy vallásos és egy hazafias részből. A vallásos szolgálat helye a templom esetleg az iskola. A templom jobb, mert azután a másik része a hazafias rész, felekezeti különbség nélkül történik. Evangélium és tiszta hamisítatlan magyar érték legyen az, amit a regős a falura visz. Az evangélium nem zárja ki azt, ami magyar, jó magyar pedig csak úgy lesz valami, ha megállhat az evangélium kritikája alatt. Népünkhez nem annyira visszük a magyar értékeket, hanem felhívjuk a figyelmét arra, milyen értékeknek a birtokosa ő. Dr. Szabó Zoltán, a regölés pataki szervezője mondja: „Dalban, zenében, énekekben még olyan roppant energiák feszülnek népünkben, amiket korántsem használtunk fel eléggé céltudatosan vallásos, sem hazafias életünk javára.“

A regölés egyetemleges szolgálat akar lenni, abban az értelemben, hogy egy falu életét, annak minden oldalát illetőleg meg akarja mozgatni. Nóta — és zene, keret — bár több is, amely megnyitja a lelkeket, a gondolatok befogadá-

sára. Ez szinte észrevétlen történik. Egy lelkipásztor mondotta, hogy egy félévre való munkát adtunk neki. Annyira meg tudja mozgatni egy falu életét egy nap alatt is egy kis csoport, hogy a megmozdulást csak jó irányban kell tovább is tartani és az megtermi a maga gyümölcsét. Természetesen a szolgálatnak rendszeresen ismétlődőnek kell lenni, csak így tudjuk kihasználni annak igazi lehetőségeit.

Mindezt nemcsak közlés, hanem felhívásképpen mondtuk itt el. Az a munka, amit mi Sárospatakon végzünk, máshol hasonló formában szintén megvalósítható és megvalósítandó. Az igehirdetői szolgálatra való theológiai készülés mellett is a múlt évben kb. 100 előadásunk volt. Gondoljuk el a sárospataki Főiskola egy csoportja annyit végezhetett, — mennyit végezhetne 100—200 csoport. Program nélküli egyesületesdi, bajtársi egyesületek, megüresedett öregcserkészlet — ime itt a szolgálat kiváló alkalmá! Mindenkit kötelez és hív a magyar jövő. De csak az menjen regőlni, aki érzi, hogy szolgálni fog tudni, elég felelősséget érez a nép iránt, az ő ügyük a mi ügyünk is. Sárospatak most a végvár szerepében harcol, s az idő nagyon sürget, mikor szólal meg már a regősök tárogatója a Dunántúlon. Mikor indítja meg már végre a magyar ifjúság a maga tényleges és nemcsak szóbeli harcát a magyar faluért. Mi igehirdetőknek készülünk a számmunkra egyre dominálóbb a regőlésnek evangéliumi oldala. Reméljük sikerülni fog folytatnunk majd egy nagy evangélizációs harcban, Isten segítségével. Azért írunk és kiáltunk most, mert érezzük, hogy a magyar élet értékei pusztulnak — s ha meg nem mentjük lelkeinket, elveszünk. Várjuk a megindulás és akarás jeleit máshol is — mert az életnek bizonyosága. Kiáltásunk az egész magyar ifjúsághoz szól.

(Folytatjuk.)

Szabó Imre IV. th.

A SÚGOVICA.

MÁRTHA KELEMEN V. t. j.

Ott lenn, messze délen, a két nagy folyó — Duna Dráva — találkozási helye fölött, ahol az Öreg-Dunának ezernyi mellék és holt ága van, folydogál egy, Duna vizének csöppjeiből álló, folyónak is beillő mellékág. Mint egy társaihoz hűtlenné vált kis tündér szalad tova, hatalmas darabot szigetként szakítva le az anyaföld testéből.

Valamikor ezernyi halak sokaságát hordozta magában, erdőborította partjait számtalan négy lábú és szárnyas lakta, gyönyörű rétjei tele voltak pompás virágokkal; de aztán jött az ember — a kétlábú — s minden megváltozott. A halak egyrészt síkló csónakok váltották fel, partjait kertes és nyári lakok ékesítik s ezzel egyidőben csendje is a nagyváros zajával cserélt helyet. És ami a legmeghatóbb: a bolondos, vígan csobogó névtelen folyóból, bánatos természetű, szomorú nevű „folyó“ lett. S ez mind az ember miatt!

Csak egy maradt a régi. Bennt a sziget belsejében a vadvirágos, tarkapilangós rét, mely fölött ott virraszt a magas sűrű erdő. Igaz, ide is betört egy ember, de ezt ők — a rét és erdő — elnézik, sőt szeretik. Mert jóbarát. Békét és szeretetet hoz, Most is ott ballag legelésző nyája után, kutyája társaságában. Ő, az erdő és a rét szerelmese s vallomását: a tilinkó hangját — altatódalként — lágyan, simogatóan kapja föl az esti szellő... Viszi virágtól-virágig, bokortól-

bokorig . . .

S nyomában szeretet és megelégedés, béke és nyugalom támad.

* * *

Öreg este van. Sötét és komor. Fejünk felett hatalmas fák vetik égre az árnyékukat; körülöttünk apró jánosbogárka-csillagok rajzanak az égiekkel vetélkedve; alattunk csendesen hömpölyög a Súgovica.

Tulajdonképen akkor találkoztam először az öreg számadó-juhással, amikor országjáró utam ide vezetett a dunai kis szigetre. Csak átbiciklizőben voltam, de hogy találkoztam az öreg András bá'-val, aztán megtetszettünk egymásnak, hát itt ragadtam. Igaz még nem sikerült megtudnom rejtett titkát — mert ilyen is van neki, amit mások is csak hosszas várakozás és bő jutalom árán csikartak ki, s amit én a megkedveltetés és türelem fegyverével akarok kicsikarni, de hál' Istennek és a különféle „fáintos falatoknak“ és kortyoknak (mert meg kell kínáljam, ha már együtt lakom vele), az ügy a beteljesülés felé halad. Csak türelem és türelem! Türelem míg megösmer . . . míg teljes bizalmába férközhetek . . . míg megesszük vacsoránkat . . . míg rágyújt a magafaragta pipájára . . .

De már rá is gyűjtött míg hasábokat vetettem a pislogó tűzre, s mire szembeültem vele, már füstfelhő mögül, megelégedetten mosolygott rám két jószágos szemével.

Hosszan, némán néztünk egymással farkasszemet. Azt hiszem a vesémig lelátott, de álltam a tekintetét. S amikor végre levette rólam szemét, megszólaltam.

— Szép este van.

— Szép — bólintott.

Hosszú csend. Valahol egy bagoly huhogott.

— Holnap elmegeyek András bácsi — kísérleteztem tovább.

Nem szól, csak némán rámnéz, azután lassan elfordítja tekintetét a tűz felé.

Sokáig ülünk így a komor, nyári éjben. Csend van. Egy nagy, páncélruhájú bogár hull az izzó parázs közé . . . Sistereg, zizeg egy ideig. Aztán megint csend . . . Nem történik semmi.

De mégis! Halk loccsanás! ? Mintha a tulvilági árnyak kelnének útra, alig hallható nessel telik meg a levegő, s egyszerre nehéz, folytott izgalomtól teli lesz az éj. Nyugtalanító vad zsongás támad, hogy szinte félni kezdek. Menekülni szeretnék s mégsem tudok! Valami fogva tart . . . Valami láthatatlan bilincs . . . Ordítani szeretnék segítségért, vagy talán valami másért, de szám kiszáradt, ajkam megnémult, hang nem jön ki torkomon. Ur Isten! Mi ez ?

Rémülten nézek az öreg Péterre. S ahogy rápillantok, egyszerre csodálatos nyugalom fog el. Már nem félek, nem szaladnék, nem kiabálnék. Nem tudom miért? ! Csak érzem, hogy ez a nyugalom, ez a csendesség az öreg juhászról áradt reám. Arról az igazi magyar arcáról, a szeretetet sugárzó két szeméből, arról a csendet mutató szája elé tett kérges újjáról . . .

És akkor először hallottam tulvilági hangot. Messziről jövőt és mégis tisztán hallható, bánatosat és mégis szellemtől, szenvedélytől folyottat, kérőt és parancsolót . . . Egyszóval nem földiektől valót!

De nem sokáig tartott. Ahogy jött eltűnt, elhalkult, mint egy messziről hal-

latszó morajlás.

Megint csend lett. Néma, kifürkészhetetlen, mintha semmi sem történt volna.

És akkor... elérkezett a pillanat. Az öreg András füstfelhőkbe burkolva magát, mesélni kezdett.

— Régen vót. Még talán az öregapám ükapjának az ükapja is bölcsőben sirdogáló kölyök vót, élt a faluban egy derék legény, meg egy szépséges leány, akik igen szerették egymást. A legény: mint egy szál jegenye! Egyenestartású, büszketekintetű barna ifjú. A napsütötte bácskai magyar róna szülötte. A lány: mint a liliom. Tiszta, törékeny, karcsú. Mintha nem is eme világra jött volna! Ha ránézett valakire azzal a két mosolygós szemével, rögvest megbűvölte azt! Ha kacagott, véle kacagott körülötte minden és amerre járt, léppei nyomában mintha száz meg száz sarkantyú pengene, száz meg száz kisharang szólna. Nem lehet azt kimondani szóval, milyen gyönyörűségesek vótak. (Folytatjuk.)

Csöndes, vidéki ház.

*Jaj, csak puhán, csak halkán járjatok
A hervadó, csöndes vidéki házban.
Bent elhamvadt tűz és kiégett láz van
S a szobákban hűs, régi illatok.*

*Egyszer kint, lombozó nagyfák alatt
Vidám, fehérruhás lányok heverték,
Most burjánoznak sötéten a kertek,
A szél, eső pedig felmarja a falat.*

*Es csak bámul mogorván, mérges-sandán
Egy vénhedő kutya a köverandán.
Zizzenne hull le a fenyőtoboz.*

*S mint egy apró, rengő aranykoboz,
zörögni kezd, török, szétporlad lágyan
Egy messzetűnt, egészen más világban.*

Bory Zsolt I. é. hh.

Gallyszedő néne.

*Te is azonnal észrevennéd.
Ijedten jár a kis csapáson,
Pillantgat lopva, mint a vendég,
Hogy mindent lászon.*

*Itt-ott szed egy kis törött gallyat
Az avaristen úgy kínálja.
Mormol az ág, mint a sugallat,
Meg mint a hála.*

*Megtárul most az erdősűrű,
Füire simítja szét a rongyot.
Nem hullong rá a piros sűrű
Fáról a lomb ott.*

*Hazafelé, ha talán félne,
Megállítja egy ismerősét,
Az is csak egy gallyszedő néne:
Viszi a rözsét.*

Bory Zsolt I. é. hh.

ÁLMODOM...

Ajánlva: TATÁR ZOLTÁNNAK.

*A nappalom lázas fárasztó munka,
járok a sűrű emberek között,
sűrű házfalak közt sötét kalitka,
csak tenyérynyi ég kék a kémények fölött.*

*De este levetem kopot rongyaim,
járok az álmok könnyű utain,
szárnyakkal suhanok a messzi éjben,
enyém a fény, a szín, az élet,
csillogva láncol százezer sugár,
édes titkokat sutlog a homály,
mindenki kedves, mindenki jóbarát,
mindenki szeret, mindenki csodál...*

*Az éjszakákon én így álmodom,
s holnap újra örül az életmalom!*

BERKY MIKLÓS
VIII. o. t.

Nem mehettem.

*Lelkem igaz hévvel érte lobogott...
Vágyaim sólymai béklyózva voltak:
nem röpiülhettek...*

*Szívem valót várva félve dobogott;
Ó, de nem mehettem!...
Vágyam nem teljesült:
Szegény elárvult,
bánatos lettem;*

*Mert nem gyönyörködtem,
nem láttam, kacagtam, ...
Keservesen sírva: itthon maradtam!*

Kóródy Lajos
IV. é. tan. növ.

Könyvismertetés.

Makkai Sándor:

Tudománnyal és fegyverrel. (Arte et Marte.) Révai kiadás.

A nemzetnevelés terve.

Szép terv, s csak az öröm hangja lehet, amellyel szólunk erről a könyvről. Európaszerte nemzet és evangélium messze kerülnek egymástól s íme nálunk valaki arról ír könyvet, hogyan lehet a kettőt összekapcsolni. Minden magyar ember számára ébresztő és felelősségre serkentő kell, hogy legyen ennek olvasása. Eszünkbe jut a „Magyar nevelés, magyar műveltség“ utolsó mondata: „Ki tudja talán mi vagyunk azok, akik magyar nemzeti kulturánk által visszaadhatjuk az „európai“ szó elveszében levő hitelét, európai erényeket valószínűleg meg Európa bönei nélkül.“ Ha valaha sikerülni fog a nemzetnevelésnek ezt vagy hasonló programot magáévá tenni — akkor hihetünk az előbbi gondolatban. Különösen nagy feladat vár az egyházakra — mert látásunk az, hogy a jövő nemzet nevelésében a tartalom a fő — s a keret is csak úgy lesz igazán életmozdítóvá, ha tartalma lesz. Ez csak az evangélium — és megteremtendő egységes magyar nemzeti műveltség lehet. Arte et marte dimicandum est. „Öltözzétek fel az Isten minden fegyverét“ Ef. 6:11.

Szabó Imre IV. th.

Kis magyar daloskönyv.

40 népdal és 10 régi egyházi ének. A RIM-mozgalom a szolgálat új hangját találta meg ebben a kis daloskönyvben. Balla Péter nem téved, mikor a meg-

jegyzésekben igazi magyar dalt daloló ifjúságról beszél. A pataki diákok eddigi munkája ebben az irányban egyenesen áll, sok munkánk; regöléseink — cserkészetünk — diákéletünk bizonyosság erre.

Ezt a könyvet nem ismertetni — hanem csak használni és ajánlani lehet.
Szabó Imre.

ILLUSZTRÁCIÓK

A te zászlód Jézus.

Zs. 60:4.

A zászló körül mindig erősebb a harc. A világháború katonái mondják, hogy bár szép sorrendben és fegyelemmel vonultak az ellenség elé nemsókára a harc zürzavarában azon vették észre magukat, hogy mindenki valahol a zászló körül harcolt. A zászlót akarta elfoglalni az ellenség és így a zászló körül folyt a leghevesebb harc. Így van ez a mi életünkben is, ha színeinket megmutatjuk — ha Jézus mellé állunk, akkor kezdődik az igazi harc a lélekért. Jézus nem hagy el, nem hagy egyedül, hanem ad néked győzelmet — mert Ő hatalmas úr.

Ora et Labora.

Márk 1:35.

Egy gazdag iparmágnás, amint egy délnémetországi Carthausi monostor romjai közt járt, megkérdezte barátját, hogy „tudja-e hogy miért ment annyira tönkre a monostor?” A barátja több okot felsorolt, de egy sem volt kielégítő. „Mondom neked miért egy pár szóban, mondotta a mágnás „A monostorban végre elkezdtek imádkozni, de nem dolgoztak, ennek következtében tönkre ment a monostor. Egy gyár, ha az emberek dolgoznak és nem imádkoznak, ugyanilyen sorsra jut. Ora et labora — imádkozzál és dolgozzál.

Angolból átdolgozta: BERE CZ ÁRPÁD hh.

HIREINK

A lap elfogadása a lap megrendelését jelenti.

Kedves Olvasóink!

Szeretettel kérjük, fogadják közlönyünket most is szeretettel. Ne feledkezzenek meg az előfizetésről sem, mert a lapnak önmagát kell fenntartani. Kérjük a hátrálékosokat is, nagyon szükségünk van előfizetésükre, mert a lap diákságunk körében is jelentős szolgálatot végez s minden előfizetés egyenleti

a megjelenés útját. Legelső előfizetőnk dr. Erőss József ny. körorvos, Iharosberény, 10 Pengő előfizetését hálásan köszönjük.

KIADÓHIVATAL.

Sebestyén Zoltán Károly

I. éves
testvé-

rünk hosszú és fájdalmas betegség után életének 22. évében 1939 június hó 19-én eltávozott az élők sorából. Temetése június 21-én volt Tomoron. Mindnyájunkat mélységes gyászba borított halálának híre Életét az Ur szolgálatára szentelte és az Ur hazahívta. Szeretteit vigasztalja meg az ige „Boldogok a halottak, akik az Urban halnak meg.” (János jel. 14:13.)

Szeretettel köszöntjük n. t. Darányi Lajost, mint előadót theológiánkon. Hisszük, hogy szolgálata nekünk is nagy segítségünkre lesz.

Egressy Lajos a sárosgataki ref. egyház segédlelkésze, e nyáron sikeresen letette a vallásanári vizsgát. Őszintén örülünk Alma Materünk volt tanítványa előrehaladásának és kérjük Isten áldását további munkálkodására.

Október 22 én regőcsoportunk Nagybári községben tartott evangelizáló napot. A községben már másodszer jelentek meg. Délelőtt istentiszteletet — délután csoportos bibliaköröket és utána templomi ünnepélyt rendeztek. Más falvakból is számosan eljöttek. A pásztor nélküli gyülekezet élete erőteljes lendületben van, amit bizonyít a templom megújítása. A gyülekezetnek állandó gondját missioi lélekkel Ungváry Erzsébet diakonissza testvér, Nagy Géza és Z. Elek Béla segédlelkészek viselik.

Regőseink a Protestáns Napok keretében több alkalommal fognak szolgálni. Október 29-én a KIE által rendezendő rádió műsorban működnek közre, az S.D.G.-nek a Zeneművészeti Főiskolán rendezendő ünnepségén ugyancsak október 29 én és több gyűlésen és előadáson szerepelnek számaikkal és bemutatóikkal.

A tanítóképzőintézet gazdasági bizottságában a Csontos József elhunytával megüresedett helyre Darányi Lajost választotta meg az igazgatótanács.

E nyáron külföldön voltak tanárok : Ujszászy Kálmán, Nagy Barna, Erdődy László németország. Hegyi József Lengyelország, Képes Géza Észtország, Héthy Lajos, Szőke Balázs és Szabó Gyula Anglia és Irország és Orbán István Olaszország. A theol. akad. regősei „Anglia és Skóciában voltak, ahol is részt vettek a „Rover Moot“ Jamboreen. Angliában és Skóciában voltak. A Gimn. diákjai a „Lord Rothermere“ féle úton és Zara István gimn. tanár úr vezetésével egy cserkészőrs részt vett a nemzetközi Cserkész Jamboreen.

Évmegnyitó ünnepély főiskolánkban szept. 10-én volt. Tanárok, tanulók seregének élén jelen voltak iskolánk vezetői : Janka Károly és dr. gróf Bethlen Pál gondnokok, az igazgatótanácsosok és a szülők közül többen. Évmegnyitó beszédet mondott Tárcy Árpád gimn. és közigazgató, utána dr. Harsányi István gimn. tanár tartott székfoglaló beszédet „Gimnáziumunk néhány korszerű nevelési feladata“ címmel. Végül Janka Károly gondnok köszönte meg a székfoglaló tanári beszédet és buzdító szavakat intézett az ifjúsághoz.

Első lelkészképesítő vizsgát szept. 11—13-án sikeresen végezték a következők : Baksy Rezső, Deák István, Dobos István, Z. Elek Béla, Hazagh Mihály, Kolláth József, Kovács Lajos, Kormos Andor, Krizsán József, Lehotay János, Merényi Dániel, Nagy Sándor, Réthy Gyula, Szendy János és Vincze József.

Második lelkészképesítő vizsgák ideje szept. 13—15. Jelesek : Ablonczy Dániel, Bíró Sándor, Kalydy Miklós, Orgoványi György, Szilágyi István, Tóth Gusztáv és Tussay János.

Az alapvizsgát szept. 21—23-án a következők tették le sikeresen : Baksy Zoltán, Csorba László, Bodnár István, Bonis Béla, Molnár Lajos, Polák Géza, Sükös Pál, Takács Béla, Toók Árpád, Tóth István és Ujjpál Árpád.

Albisi Bakcsy Irénkét eljegyezte Jónás Imre segédlelkész. Isten áldása legyen életükkel.

Gramman Ida és márkosfalvi Orbán István gimnáziumi tanár házasságot kötöttek. Az Úr kísérje életüket.

Dr. Nagy Barna professzor úr vezetésével több theologus Szegedi Kis István „Locí Communes“ munkáját fordítja latinból.

Akadémiai Olvasóegylet tisztikara : Elnök : Csöry István IV. é. th., könyvtáros : Torró Zoltán IV. é. th., pénztáros : Katócs Géza IV. é. th., jegyző : Toók Árpád III. é. th. és háznagy : Bodnár István III. é. th.

Általános választások eredménye.

A „Hittanhallgatók Egylete“ tisztikara: elnök Balogh Dániel IV. é. th., alelnök Csöry István IV. é. th., pénztáros Bazsó Béla IV. é. th., titkár Bodnár István III. é. th., jegyző Bárány István II. é. th. és könyvtáros Torró Zoltán IV. é. th.

A Kórus tisztikara. Elnök: Papp Zoltán IV. é. th., főprecentor: Bazsó Béla IV. é. th., alprecentor: Tóth Kálmán III. é. th., protokántorok: Istók Miklós, Szabó Imre, Hubay Barna és Fazekas Gábor

A teológiai Sportkör tisztikara. Elnök: Bazsó Béla IV. é. th., alelnök Csorba László III. é. th., pénztáros: Csatlós János IV. é. th., szertáros: Molnár Sámuel IV. é. th. és jegyző: Bárány István II. é. th.

Rákóczi Sport kör tisztikara: elnök: Szinyéri György, alelnök: Kaffka László, szertáros: Jármy László.

Szept. 13-án volt a végzett segédlelkészek exmissziója. Az ünnepélyt Enyedy Andor, egyházkerületi főjegyző imája nyitotta meg. Predikált Vincze József szénior, Utána dr. Zsiros József theol. akad. igazgató átadta a segédlelkészeket, kiket Farkas István püspök úr megható beszéde küldött ki szolgálatuk kezdésére.

A tanítóképző „Comenius“ önképzőkör tisztikara. Elnök: Tóth Dezső, főtitkár: Mártha Kelemen, főjegyző: Vitányi István, háznagy: Bodnár János, főkönyvtáros: Istók Barnabás, pénztáros: Buzinkay István, ellenőr: Lénárt József, olvasófelügyelő: Kuzsella István, titkár: Zsebesi István.

A tanítóképző „Turul“ sportkör választásának eredménye a következő: elnök: Bodnár János, titkár: Mártha Kelemen, jegyző: Péntek István, pénztáros: Buzinkay István, alelnök: Molnár Jenő.

Felügyelők lettek: Az angol internátusban Dabóczy István, Balogh József és Kalydy Miklós. A humán internátusban Kolláth József, Szalay György és Rózsai Tivadar. Kisinternátusi felügyelők: Molnár Sámuel, Baksy Zoltán, Ujpál Árpád és

Csorba Dezső. Gúttenbergi felügyelő lett Bazsó Béla. A Gortvay internátusban pedig (ez éven nyílt meg) Bárány István és Szűcs Lajos. Sorfelügyelők a theol. internátusban Szabó Imre és Istók Miklós IV. é. h. h.

Csendes nap a teológián szept. 28-án volt. Az áhitatot Darányi Lajos n. t. úr végezte. Előadásokat tartottak dr. Marton János, dr. Mátyás Ernő és dr. Nagy Barna. Ugyanekkor történt az első évesek fogadalmtéttele is, akiket dr. Zsiros József avatott főiskolai polgárokká.

Október hatodikáról főiskolánk ifjúsága kegyelettel emlékezett meg. Kazinczy Lajos szobra előtt tisztelegtünk majd 5 órai kezdettel gazdag műsor keretében emlékeztünk 1849 október 6-ikára. Erdődy László gimn. t. tartott előadást a nap jelentőségéről.

Az „Erdélyi János Önképzőkör“ tisztikara az 1939–40. évre. Elnök: Pataki Sándor VIII., titkár: ifj. Horváth István VIII., jegyző: Bartos Gyula VII., pénztáros: Szabó István VIII., ellenőr: Deák Réla VII., főkönyvtáros: Szabó Levente VIII., alkönyvtárosok: Szabó Csaba, v. Soltész Bertalan VII., Marádi András VI., sakkelnök: Szőnyi István VIII., ternezzettudományi szakosztály vezetője: Retter Gyula VIII., nyelvvédő szakosztály vezetője: Vittkay Bertalan VIII., színész és szavaló szakosztály vezetője: Péchy Sándor VIII., háznagy: Katona Géza V. Választmányi tagok: Berky Miklós, Ujhelyi Tamás VIII., Kocsis Elemér, Ruttkay Kálmán VII., Orbán László, Majdik Zoltán VI., Vitányi Iván, Radácsy György, Thomka István V. oszt. tanulók.

Szerkesztői hírek.Több cikket a lap korlátozott terjedelme miatt nem közölhetünk. Kérjük íróik szíves türelmét, a következő számokban megjelenjenek. Egyben kérjük azt is, hogy cikkét mindenki az illető hónap 5-ig adja be szerkesztőségünkhez. Különösen várjuk a humor termékeit

Új tanárok az Angol internátusban ez éven: Maller Sándor, Milne Alexander és Tier György. Mindhárom angolszakos.